

PREZES
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

Przemysław Rosati

Warszawa, 6 maja 2024 roku

Szanowny Pan
Adam Bodnar
Minister Sprawiedliwości

NRA.145-I.7.2024

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z obowiązywaniem przepisów ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym zwracam się z Pana Ministra, aby w porozumieniu z prezesami sądów okręgowych, w ramach ich działalności administracyjnej, pilnie podjął Pan Minister realne i skuteczne działania zmierzające do zapewnienia dostępności lekarzy sądowych w każdym okręgu sądowym, jak też zapewnienia odpowiedniej liczby tych lekarzy, pozwalającej na realizowanie powierzonych im zadań – w taki sposób, aby osoby potrzebujące usprawiedliwić swoje niestawiennictwo z powodu choroby, na wezwanie lub zawiadomienie sądu lub organu prowadzącego postępowanie, mogły je uzyskać w każdym przypadku przed terminem planowanej czynności procesowej. Alternatywnie wnoszę o rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do uchylenia przepisów tej ustawy.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 2 ww. ustawy jej przepisy stosuje się *„w przypadkach dotyczących usprawiedliwiania niestawiennictwa z powodu choroby, na wezwanie lub zawiadomienie sądu lub organu prowadzącego postępowanie karne, w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.), stron, ich przedstawicieli ustawowych, pełnomocników, świadków, oskarżonych, obrońców i innych uczestników postępowania”*.

Przeprowadzona analiza dostępności lekarzy sądowych wg stanu na kwiecień 2024 r. (w załączeniu zestawienie danych sporządzone na podstawie dostępnych w kwietniu 2024 r. informacji na stronach internetowych poszczególnych sądów okręgowych) wskazuje, że w wielu okręgach sądowych lekarze sądowi nie są dostępni (brak zawartych umów) lub ich liczba jest niewystarczająca, aby można było zrealizować obowiązek wynikający z powołanego art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym i przepisów poszczególnych ustaw procesowych. Niedostępność lekarzy sądowych stanowi poważny problem w codziennej praktyce wykonywania zawodu adwokata, ale przede wszystkim dotyka obywateli, którzy nie

mogąc uzyskać przedmiotowego zaświadczenia, narażeni są na negatywne decyzje procesowe organów prowadzących postępowania. Obywatele nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji obecnej sytuacji, w której Państwo nie zapewnia im dostępności do lekarza sądowego przy jednoczesnym formułowaniu takiego wymogu w przepisach prawa. Zwracam uwagę Pana Ministra na fakt, że w praktyce nagminne są sytuacje, w których nawet figurowanie lekarza sądowego na liście prowadzonej przez prezesa sądu nie oznacza jego faktycznej i rzeczywistej dostępności, przede wszystkim przed terminem wyznaczonej czynności procesowej. W konsekwencji zaś osoby potrzebujące usprawiedliwić swoje niestawiennictwo z powodu choroby i obowiązane do posiadania stosownego zaświadczenia z przyczyn obiektywnych nie mogą uczynić zadość wymaganiu ustawy i zdane są na uznaniowość sądu. Rodzi to ryzyko niespełnienia przesłanek do skutecznego usprawiedliwienia swego niestawiennictwa i dalszych negatywnych skutków takiej sytuacji, które w zależności od etapu postępowania i rodzaju sprawy lub sytuacji procesowej mogą być bardzo dotkliwe.

Rozwiązaniem wskazanych problemów jest zapewnienie dostępności lekarzy sądowych w każdym okręgu sądowym i w liczbie pozwalającej na stworzenie możliwości wywiązania się, przed terminem czynności procesowej, z powinności ujętej w przepisach ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym lub uchylenie przepisów wskazanej ustawy, albowiem obecny stan prawny i faktyczny nie pozwala obywatelom na wypełnianie ustawowego obowiązku.

Z poważaniem